

Hokusai mesteri fametszetei a Chester Beatty Könyvtárban

(Időszaki kiállítás
2003. szeptember 30-áig)

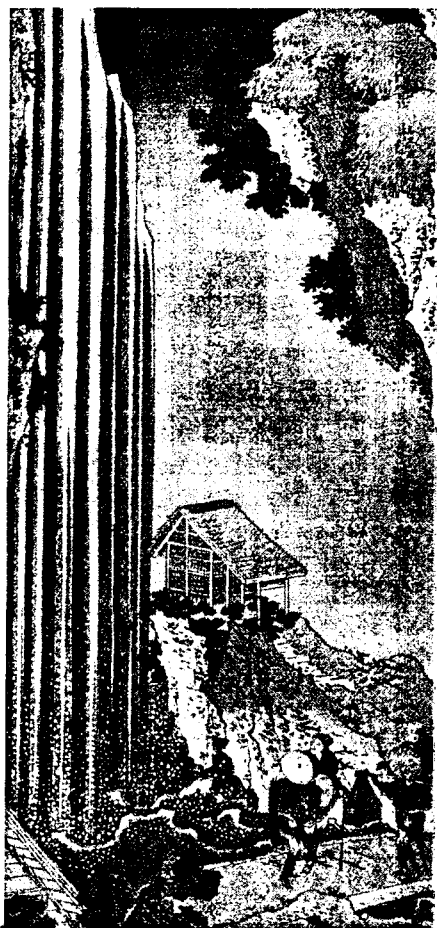
Katsushika Hokusai (1760–1848) fametsző egyike volt Japán legnevesebb és legünnepeltebb művészeinek, munkái eljutottak nyugatra és komoly hatással voltak olyan impresszionista és posztimpresszionista művészekre, mint Manet, Gauguin, Toulouse-Lautrec, Klimt vagy Renée Lalique és Ch. C. Tiffany.

Nagy tehetségű, termékeny művész volt, hosszú élettel ajándékozta meg sors, minket pedig a mester, hét évtizedes alkotói pályája alatt, több mint harmincezer metszettel. Chester Beatty

már Dublinban élve (1950 után!) hetvenöt önálló fametszetét vásárolta meg, és kilenc, illusztrációival díszített könyvet szerzett be a gyűjteménye számára. Most egységes művészi egészként ez látható Dublinban szeptember végéig.

Hokusai Edóban (a mai Tokióban) született és élt 89 évet. Vázlatokat és kisebb rajzokat hat-éves korától készített. Tizenhét évesen arra kapott bátorítást, hogy csatlakozzon az akiyo-e művészeti iskolához, amelyet a mindennapok megörökítőjeként jellemeznek Japánban. 1779-től a Katsukawa művészcsoporthoz tartozott, ez a csoport a kabuki-színház szolgálatát tekintette céljának. Hokusai témái között, egész élete során, fel-feltűntek a színészek, művészek és a kabukira jellemző kifejezésforma.

Legjelentősebb alkotásai az ún. „Surimono-illusztrációk”. A korabeli Japánban a tehetős és gazdag kereskedők – különböző költői klubok tagjaiként (pl. Kyoka-költő-csoport, Yomogawa

The Art of

HOKUSAI

The woodblock print designer Katsushika Hokusai (1760-1848) is one of Japan's most celebrated artists. During a hugely productive artistic career that spanned seventy years, he created an astonishing range of works, including prints of beautiful women, landscapes, flowers and animals, as well as illustrated books and artists' manuals. Highly successful in Japan during his lifetime, he was also the first Japanese artist to become popular in the West in the late nineteenth century, where designs such as 'The Great Wave' made an enormous impact on Impressionist and Post Impressionist painters and inspired countless designers of graphic and decorative arts.

This exhibition features 75 of Hokusai's finest prints and printed books, acquired by Sir Alfred Chester Beatty in the 1950s after his move to Dublin, and gives a fascinating insight into the extraordinary breadth of Hokusai's work in the field of woodblock print design. Highlights include a selection of his famous views of Mount Fuji, striking illustrated books and rare examples of the exquisite, privately published prints known as Surimono.

The exhibition will be accompanied by a programme of special public lectures and events.

klub, Asakusa költőcsoport) – ünnepekre és speciális alkalmakra, főleg pedig újév alkalmából, különleges *magánkiadványokat* készítettek. Ezek a magánkiadások igényes és igen értékes mestermunkák. Némelyiküket eladták, de többnyire egymásnak, barátoknak, üzletfeleknek ajándékozták, a jó ízlés, a tehetség – mert nem ritkán saját verseiket (haiku) és írásaikat adták ki, és ezeket illusztrálták a felkért mesterek – és persze a gazdagság jeleként. Főleg mókás, vidám költemények ezek, jókívánságok, előrejelzések az új esztendőre. Hokusai nagyon népszerű mester lehetett, vetekedtek szolgálataiért. 1795–96-ban visszavonult, és Sori majd Kanchi álnéven dolgozott, magánkiadásokat díszítve. Munkái különlegesen finom rajzolatúak, lágy, érzékeny színekkel dolgozott, igényesen és elegánsan. Témái az illusztráció alapjául szolgáló írásműhöz kötődnek, de önálló életre kelnek, habár a szép japán kalligráfia a szövegnek is ad szerepet a látványban. Gyakran ábrázolt szép hölgyeket, színészeket és művészeket, növényeket, állatokat, de hírnevét a Fujiról (a japánok szent hegyéről) készített harminchat fametszete alapozta meg széles körben. Ezt a sorozatot kereskedelmi céllal adták közre, mindegyik kép, önálló metszetként is, külön élvezhető érték. Színes és különleges perspektívájú képek ezek, amelyeken a természet dominál, de vannak rajtuk emberi alakok is, és – természetesen különböző helyen, mértékben és perspektívában (egy alkalommal egy tengerbe épült shinto szentély boltíve alól!) – mindenek fölött: *a Fuji*. Sikere újabb tíz alkotás elkészítésére bátorította, majd egy olyan könyv készítésére, amely száz metszetet tartalmaz a Fujiról. Ezek kisebb (könyv formátumba illő), fekete-fehér metszetek, amelyeket három kötetben jelentetett meg a kiadó 1849-ben, már Hokusai halála után.

Elmúlt hatvanesztendő, amikor érdeklődése a korábbi témáknak háttérrel adó természetábrázolás felé fordult. Ő volt az első önálló tájképpábrázoló művésze Japánnak, a Fuji mellett megörökített minden szép valós és képzeletbeli tájat, ami foglalkoztatta, gyönyörű vízeséseket (Kurifuri, Ono, Roben), különleges formájú és anyagú (kő, fa, nádfonatú stb.) hidakat őrzött meg képein, gyönyörű virágokat és terméseket mutat meg nekünk az alapos megfigyelő türelmével és a művész igényességével.

Kétszázhetven kiadványt illusztrált hosszú élete alatt, népszerű regényeket, verses díszkiadásokat,

antológiákat, albumokat csakúgy, mint erotikus kiadványokat és kereskedők árumintakönyveit. A képekből egy évszázadokkal korábbi világ látszik, a maga természetességében és különlegességében. Nagy mester volt.

Bobokné Belányi Beáta

Könyv- és nyomdászattörténeti kiállítás a Kínai Nemzeti Könyvtár kincseiből
Országos Széchényi Könyvtár
2003. október 1–december 23.

中國國家圖書館
 中國古代版刻印刷珍品展

A TÍZ BAMBUSZ CSARNOKA
The Ten Bamboo Studio

MEGHÍVÓ